

عنوان مقاله:

بررسی صوری و معنایی سوزن دوزی های شمال خراسان (مطالعه موردی شهرستان های بجنورد، شیروان، فاروج و قوچان)

محل انتشار:

مجله هنرهای صناعی خراسان بزرگ، دوره 1، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

علیرضا شیخی - استادیار گروه صنایع دستی، دانشکده هنرهای کاربردی دانشگاه هنر، تهران، ایران

میترا شجاعی مقدم - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، بجنورد، ایران

ندا گودرزی - دانشجوی کارشناسی ارشد هنرهای اسلامی، موسسه آموزش عالی فردوس، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

سوزن دوزی از جمله هنرهای سنتی است که از دیرباز در ایران با توجه به اقلیم، فرهنگ، رسوم و باورها گستردگی قابل ملاحظه ای دارد. از مناطق کمتر شناخته شده در این حوزه، سوزن دوزی شمال خراسان شامل شهرستان های بجنورد، شیروان، فاروج، قوچان و روستاهای تابع است. این آثار با سادگی و خلوتی دارای مفاهیم و مضامین متنوعی هستند. هدف این مقاله مطالعه، دسته بندی و تحلیل نقوش سوزن دوزی شهرستان های مذکور است. بنابراین در پی پاسخ به این سوال است که نقوش به کار رفته در سوزن دوزی مناطق مذکور چیست و چه معنا و مضمونی از منظر انسان شناسی هنر دارند؟ روش تحقیق، توصیفی و تحلیلی از منظر انسان شناسی هنر است. اطلاعات بر مبنای مستندات تصویری، به صورت میدانی توسط نگارندگان، اسناد کتابخانه ای و سایت های اینترنتی فراهم شده است. یافته ها نشان می دهند که نقوش، بازتاب دغدغه های ذهنی و محیط زندگی بوده و از اصالت برخوردار هستند و ایجاز گونگی این آثار قابل توجه است. سوزن دوزی ها را می توان در قالب های انسانی، گیاهی، حیوانی و کتیبه دسته بندی نمود. آنچه زینت بخش خانه ها می باشد، روابط بین فردی، دوستی با طبیعت پیرامونی، انتظار و یا آرزوهای فردی، اعتقادات و داستان ها را حکایت دارد. بسیاری از نقوش در بردارنده خواست برکت، قناعت و امید به حق هستند. این پرده ها با غنای رنگی به عنوان بقچه، دستمال، پرده و رو طاقچه ای کاربردی داشته و به نوعی، تعامل و هم نشینی با محیط زندگی مردم این خطه را روایت می کند.

کلمات کلیدی:

خراسان، سوزن دوزی، نقوش و معنا، انسان شناسی هنر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030466>

